

TRƯỜNG TỪ VỰNG

I. Thế nào là trường từ vựng?

1. Ví dụ: đoạn văn SGK/21

Các từ in đậm trong đoạn trích sau có nét chung nào về nghĩa?

Mẹ tôi lấy vạt áo nâu thấm nước mắt cho tôi rồi xốc nách tôi lên xe. Đến bây giờ tôi mới kịp nhận ra mẹ tôi không còn côi xơ xác quá như cô tôi nhắc lại lời người họ nội của tôi. Gương **mặt** mẹ tôi vẫn tươi sáng với đôi **mắt** trong và nước **da** mịn, làm nổi bật màu hồng của hai **gò má**. Hay tại sự sung sướng bỗng được trông nhìn và ôm ấp cái hình hài máu mủ của mình mà mẹ tôi lại tươi đẹp như thuở còn sung túc? Tôi ngồi trên đệm xe, đùi áp đùi mẹ tôi, đầu ngả vào **cánh tay** mẹ tôi, tôi thấy những cảm giác ấm áp đã bao lâu mất đi bỗng lại mơn man khắp da thịt. Hơi quần áo mẹ tôi và những hơi thở ở khuôn **miệng** xinh xắn nhai trầu phả ra lúc đó thơm tho lạ thường.

- Mặt, mắt, da, gò má, miệng, cánh tay

☐Nét chung về nghĩa ☐Chỉ bộ phận cơ thể người

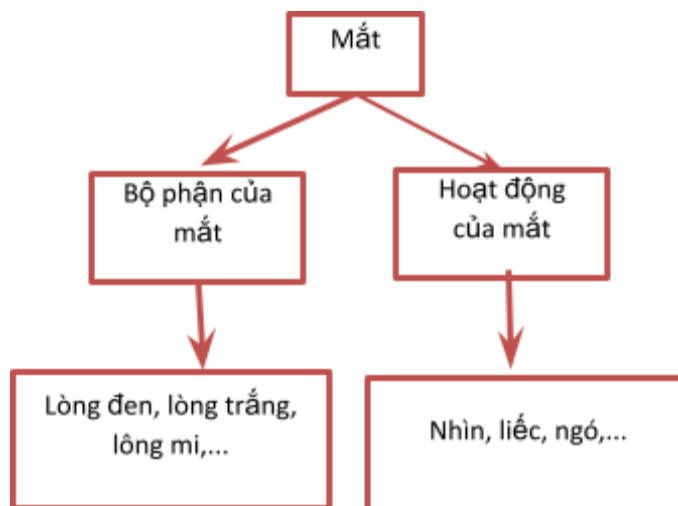
☐Trường từ vựng

2. Ghi nhớ:

Trường từ vựng là tập hợp của những từ có ít nhất 1 nét chung về nghĩa

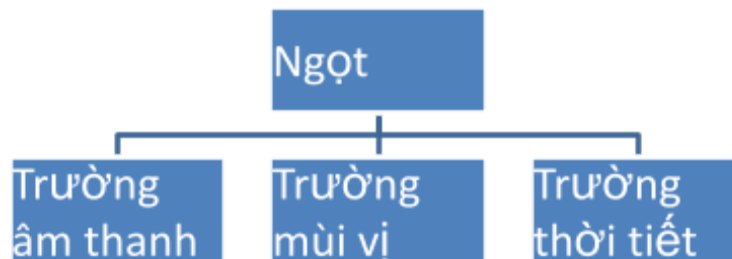
II. Lưu ý:

Ví dụ 1

- Một trường từ vựng có thể bao gồm nhiều trường từ vựng nhỏ hơn.
- Một trường từ vựng có thể bao gồm những từ khác biệt nhau về từ loại.

Ví dụ 2

- Một từ có thể thuộc nhiều trường từ vựng khác nhau(do hiện tượng nhiều nghĩa).

Ví dụ 3

Con chó **tưởng** chủ mắng, vẫy đuôi **mừng** để lấy lòng chủ. Lão Hạc nạt to hơn nữa:

- **Mừng** à? Vẫy đuôi à? Vẫy đuôi thì cũng giết! Cho **cậu** chết!

Thấy lão sùng sộ quá, con chó vừa vẫy đuôi vừa chực lảng. Nhưng lão vội nắm lấy nó, ôm đầu nó, đập nhẹ nhẹ vào lưng nó và dẫu dí:

- À không! À không! Không giết **cậu Vàng** đâu nhi!... **Cậu Vàng** của ông ngoan lắm! Ông không cho giết... Ông để **cậu Vàng** ông nuôi...

(Lão Hạc, Nam Cao)

- Tưởng, mừng, cậu thuộc trường từ vựng chỉ “người” chuyển sang trường từ vựng “thú vật”

- Hiện tượng chuyển trường từ vựng(nhân hóa, ẩn dụ, so sánh,...) thường gặp trong thơ văn, cuộc sống hằng ngày.

III. Luyện tập.

BT 1,3,4 (SGK/23)

BT 6 (SGK/24)